

2006ZCW64
Aan Provinciale Staten
t.b.v statencommissie ZCW
02 oktober 2006

Datum : 13-9-2006
Uw Kenmerk :
Ons kenmerk :
Contactpersoon : L. de Maat
E-mail : loes.de.maat@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 258 23 53

Onderwerp: Doelmatigheidsonderzoek jeugdzorg

In het kader van de informatievoorziening treft u hierbij de betreffende stukken aan.
- onderzoeksrapport "Diagnose doelmatigheid jeugdzorg Utrecht"

Aanleiding

Op 13 september 2006 heeft het college van GS besloten:

- In te stemmen met de conclusies en de aanbevelingen van het doelmatigheidsonderzoek jeugdzorg en de aanbevelingen uit te (laten) voeren.
- De Inspecteur mondeling hiervan op de hoogte te brengen en vervolgens de Inspectie en de Raad van Toezicht schriftelijk het rapport aan te bieden.
- De Raad van Toezicht te berichten dat voor 15 oktober a.s. een Plan van Aanpak inzake een veranderprogramma met heldere en afdwingbare afspraken aan GS moet worden aangeboden. Nadat GS hiermee ingestemd hebben kan effectuering plaatsvinden. Vervolgens zal monitoring door GS plaatsvinden.
- Op korte termijn SMART- afspraken te maken met de door de provincie Utrecht gesubsidieerde jeugdzorgaanbieders en deze afspraken te monitoren en, waar nodig en mogelijk te faciliteren en bij te sturen.

Achtergrond

Bij de invoering van de Wet op de jeugdzorg per 1 januari 2005 hebben de provincies en de 3 grootstedelijke regio's een actievere rol gekregen in de financiering en de regie van de jeugdzorg. Hierover is een bestuurlijk akkoord gesloten met het Rijk. De kern van dit akkoord is dat de provincies de Wet op de jeugdzorg in principe binnen het dan bestaande financiële kader moeten uitvoeren en bovendien een inspanning zullen leveren om doelmatigheidswinst te boeken. Pas als is aangetoond dat optimaal doelmatig wordt gewerkt en er toch geld tekort is, kunnen de provincies bij het Rijk aankloppen om extra middelen. Om te onderzoeken waar in de Utrechtse jeugdzorgketen nog doelmatiger gewerkt zou kunnen worden, is in opdracht van de provincie een extern onderzoek uitgevoerd door bureau Lysias, getiteld 'Diagnose Doelmatigheid Jeugdzorg Utrecht'. Bureau jeugdzorg Utrecht en de Utrechtse jeugdzorgaanbieders zijn nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het onderzoek. Onderzocht is de doelmatigheid in de keten van de jeugdzorg, en dan met name de doelmatigheid van 1) de werkprocessen van Bureau jeugdzorg Utrecht (m.n. de jeugdhulpverlening), 2) het schakelmoment tussen Bureau jeugdzorg Utrecht en de jeugdzorgaanbieders, en 3) de werkprocessen van de jeugdzorgaanbieders (incl. de uitstroom). Op alle drie de vlakken geldt dat er de afgelopen jaren weliswaar vele veranderingen en verbeteringen zijn doorgevoerd, maar dat er een aantal knelpunten is waarop zeker nog doelmatigheidswinst valt te behalen, zodat meer kinderen en jongeren sneller worden geholpen.

- Voor Bureau jeugdzorg wordt aanbevolen de geconstateerde knelpunten (bijv. ten aanzien van de informatievoorziening en het casemanagement maar ook vanuit het perspectief van personeel, organisatie, automatisering en financiën) integraal en structureel aan te pakken door middel van een transformatieprogramma, leidend tot een lange termijn-oplossing.

- Over het schakelmoment tussen bureau jeugdzorg en de aanbieders wordt aanbevolen het wachtlijstbeheer te digitaliseren en een checklist voor dossieroverdracht in te voeren.
- Voor de zorgaanbieders wordt onder meer aanbevolen het informatieniveau te verbeteren, het zorgaanbod te flexibiliseren, meer af te stemmen met de sector Licht Verstandelijk Gehandicapten, de psychiatrie en het gemeentelijke jeugdbeleid, en helderder afspraken te maken met Bureau Jeugdzorg over de taken en verantwoordelijkheden van de casemanagers.
- Hoewel geen onderwerp van onderzoek wordt over de aansturing door de provincie geconstateerd dat er voldoende deskundigheid en kwaliteit aanwezig is om sturing te geven op de jeugdzorg. Aanbevolen wordt om de komende periode (het transformatieprogramma) meer kracht te ontwikkelen in de sturing op de jeugdzorg, en om te onderzoeken of de verhouding tussen de provincie en Bureau Jeugdzorg kan worden verbeterd door het horizontaal toezicht (raad van toezicht) meer inhoud te geven.

Het college van GS herkent zich in het rapport en stelt voor in te stemmen met de conclusies en de aanbevelingen, en de aanbevelingen uit te voeren door middel van een drieslag.

1) De Inspecteur mondeling hiervan op de hoogte brengen en vervolgens de Inspectie en de Raad van Toezicht van Bureau jeugdzorg Utrecht schriftelijk het rapport aan te bieden, en de Raad van Toezicht te berichten dat voor 15 oktober a.s. een Plan van Aanpak inzake een veranderprogramma met heldere en afdwingbare afspraken aan GS moet worden aangeboden. Nadat GS hiermee ingestemd hebben kan effectuering plaatsvinden. Vervolgens zal monitoring door GS plaatsvinden.

2) Met de provinciaal gesubsidieerde jeugdzorgaanbieders wordt overeengekomen dat de aanbevelingen worden overgenomen en uitgevoerd volgens een SMART plan, en dat de provincie nauw betrokken wordt in de zin van monitoring en waar nodig en mogelijk facilitering en/of bijsturing,

3) als vervolgens de knelpunten zijn verholpen en de informatievoorziening en de doelmatigheid substantieel zijn verbeterd, kan de provincie in de aansturing meer afstand nemen en sturen op output.

Overigens is de druk op de jeugdzorg aanzienlijk toegenomen. De vraag naar jeugdzorg is enorm gegroeid. Ook lijkt de ernst en de complexiteit van de problemen van de kinderen en jongeren toe te nemen. Verder is de media-aandacht groot, waardoor er een verhoogde verantwoordingsdruk op de jeugdzorg ligt.

Daarnaast bracht de nieuwe wet op de Jeugdzorg per 1-1-2005 grote veranderingen met zich mee. Met de nieuwe wet is de verantwoordelijkheid van de provincie sterk toegenomen in die zin dat cliënten nu een recht op jeugdzorg hebben jegens de provincie. Verder zijn de taken van Bureau Jeugdzorg enerzijds ingeperkt (BJZ verleent nog maar beperkt zelf licht ambulante hulp) en anderzijds flink uitgebreid (bv. het indiceren voor AWBZ-voorzieningen en voor de Jeugd-Geestelijke Gezondheidszorg). Na invoering van de wet is de gedeputeerde Zorg en Welzijn onder meer een sturingsarrangement en gedragscode overeengekomen met Bureau jeugdzorg om de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van GS en Bureau jeugdzorg zoals bepaald in de wet nader te concretiseren. Er zijn overleggen geweest met de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht. Er is een kostprijsonderzoek bij Bureau Jeugdzorg gestart om vooruitlopend op de landelijke kostprijzen hierin in Utrecht al enig inzicht te krijgen en de interne en externe sturing hierop te verbeteren. Er zijn extra middelen (euro 80.836) beschikbaar gesteld voor ICT, en onlangs voor de wachtlijst binnen Bureau jeugdzorg Utrecht voor de indicatiestelling (euro 1 mln).

Financiën

Er zijn vooralsnog geen gevolgen voor de middelen. De afspraken met de zorgaanbieders en met bureau jeugdzorg kunnen er echter toe leiden dat toch middelen nodig zijn, misschien wel van enige omvang. Op dit moment is niet in te schatten om wat voor bedragen het eventueel zou gaan. Zodra daarin enig inzicht is, wordt er op terug gekomen in de staten.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, mr B. Staal
De secretaris, drs. H.H. Sietsma